

УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ЗАХИСТОМ ІНФОРМАЦІЇ ШЛЯХОМ ЛОКАЛІЗАЦІЯ ЗАКЛАДНИХ ПРИСТРОЇВ НА ОСНОВІ ІНДИКАТОРА ЕЛЕКТРОМАГНІТНИХ ВИПРОМІНЮВАНЬ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Запропоновано пристрій, який буде здійснювати виявлення та локалізацію закладних радіопристроїв. Розроблення такого пристрою дозволяє зменшити витік інформації акустичними каналами.

Ключові слова: закладні пристрої, індикатор електромагнітних випромінювань.

Abstract

The device that able to identificate the embedded radio devices. It allows to reduce the leakage of information through the acoustic channels is being proposed

Keywords: embedded devices, indicator of electromagnetic radiation

Враховуючи швидкий розвиток сучасних технологій все більшою проблемою стає витік інформації технічними каналами, а саме технічними каналами витоку інформації, що озвучується [1-2].

Мовний сигнал – складний фізичний процес, пов'язаний зі зміною акустичних параметрів, які містять інформацію про зміст повідомлення. Мовний сигнал створюється голосовим апаратом людини і являє собою коливання повітряного середовища у вигляді хвиль стиснення і розтягнення (акустичні коливання) [3].

Залежно від середовища поширення сигналів і способів їх перехоплення технічні канали витоку мовної інформації можна розділити на:

- акустичні;
- вібраційні (віброакустичні);
- акустоелектричні;
- оптоелектронні;
- параметричні.

Одним із важливих каналів витоку мовної інформації є акустичний або прямий акустичний. Акустичний канал витоку інформації – один із технічних каналів витоку мовної інформації, зокрема йдеться про проведення ділових зустрічей, нарад, перемовин тощо [4-6].

Витік інформації даним каналом може здійснюватися як елементарним підслуховуванням через двері, вікна так і з використанням засобів технічної розвідки та закладних пристроїв [7-9].

Зняття інформації через закладні пристрої є досить поширеним у наш час, оскільки жодна організація не може бути впевненою на 100% що ніхто із її працівників не встановив жучок у кімнаті для нарад, наприклад [10]. Звісно частково питання закладних пристроїв можна вирішити і на організаційному рівні, але повністю забезпечити безпеку неможливо [11-12].

Очевидно, що для забезпечення безпеки потрібно використовувати комплексний підхід, який би поєднав у собі рад організаційних та технічних рішень [13].

На сьогоднішній день є досить велика кількість різноманітних технічних засобів, за допомогою яких можна локалізувати різні типи закладних пристроїв. Разом із тим наявні методи і засоби захисту інформації в акустичних каналах не є досконалыми [14].

Це пов'язано із такими їх недоліками:

- хибні спрацювання;
- досить велика вартість реалізації;
- чутливість до штучних завад.

У даній роботі запропоновано один із способів виявлення закладних радіопристроїв, а саме розробка індикатора електромагнітних випромінювань. Принцип його роботи полягає в тому, що

зкладні радіопристрої мають електромагнітне випромінювання. Запропонований пристрій буде реагувати на ці випромінювання, що дозволить їх локалізувати.

Пошук здійснюється наступним чином: зкладний пристрій випромінює електромагнітні коливання, які потрапляють на вхідний ланцюг пристрою, після чого пристрій інформує нас про те, що поблизу знаходиться зкладний пристрій.

З усього описаного вище можна зробити висновок, що для того, щоб виключити загрозу витоку інформації акустичним каналом потрібно використовувати спеціальні технічні засоби, тому наступним кроком буде розроблення запропонованого пристрою, а також вивчення можливостей покращення його роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Чекатков А.А., Хорошко В.А. Методы и средства защиты информации. – К.: Издательство Юниор, 2003. – 504 с
2. Хорошко В.О., Азаров О.Д., Макименко Г.О., Яремчук Ю.С. пошук та локалізація радіозакладних пристроїв: навч. Посібник – Вінниця: ВНТУ, 2005. 333с.
3. Зайцев А.П., Шелупанов А.А, Мещеряков Р.В., Скрыль С.В., Голубятников И.В. Технические средства и методы защиты информации.- Москва: «Машиностроение». -2009 г. – 508 с
4. Яремчук Ю. Є., Катаєв В. С., Сінюгін В. В., Дослідження характеристик різних типів шумів для захисту інформації від витоку лазерним каналом / Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. –2016. - Випуск 2. – С.21-26.
5. Комплексні системи захисту інформації : навчальний посібник / [Яремчук Ю. Є., Павловський П. В., Катаєв В. С., Сінюгін В. В.] – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 120 с.
6. Романец Ю. В. Защита информации в компьютерных системах и сетях / Ю. В. Романец, П. А. Тимофеев, В. Ф. Шаньгин ; под ред. В. Ф. Шаньгина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Радио и связь, 2001. – 376 с
7. Хорев А.А. "Защита информации от утечки по техническим каналам." -М.: НПЦ "Аналитика", 2008 р. - с. 436-440
8. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №79807. Розробка контролеру кодового доступу до сейфа на мікроконтролері Arduino / Азарова Л. Є., Каплун І. С., Щербатюк А. В. Заявка від 05.06.2018 р. №80960. Дата реєстрації 14.06.2018 р.
9. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №79708. Комп'ютерна програма „Захист інформації від несанкціонованого копіювання шляхом прив'язки до унікальних параметрів вінчестера і використання ключа активації” / Азарова А. О., Азарова Л. Є., Каплун І. С., Щербатюк А. В. Заявка від 05.06.2018 р. №80958. Дата реєстрації 11.06.2018 р.
10. Азарова А. О. Вибір, планування та реалізація стратегії розвитку підприємства [Текст] / А. О. Азарова, Н. С. Желюк // Актуальні проблеми економіки, №12. – 2010. – С. 91–100
11. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №79708. Комп'ютерна програма „Програмний модуль ідентифікації користувача за відбитками пальців через смартфон з подальшою авторизацією” / Азарова А. О., Азарова Л. Є., Мисько Ю. О., Колган В. А. Заявка від 05.06.2018 р. №80951. Дата реєстрації 11.06.2018 р.
12. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №79707. Розробка контролеру кодового доступу до сейфа на мікроконтролері Arduino / Азарова А. О., Азарова Л. Є., Каплун І. С., Щербатюк А. В. Заявка від 05.06.2018 р. №80960. Дата реєстрації 14.06.2018 р.
13. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №80464. Комп'ютерна програма „Мобільний додаток для захищеного передавання конфіденційних даних у смартфонах” / Азарова А. О., Азарова Л. Є., Бадя Ю. В. Заявка від 12.06.2018 р. №81238. Дата реєстрації 24.07.2018 р.
14. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №79708. Комп'ютерна програма „Програмний модуль ідентифікації користувача за відбитками пальців через смартфон з подальшою авторизацією” / Азарова А. О., Азарова Л. Є., Мисько Ю. О., Колган В. А. Заявка від 05.06.2018 р. №80951. Дата реєстрації 11.06.2018 р.

Азарова Анжеліка Олексіївна, кандидат технічних наук, професор, заступник декана Факультету менеджменту та інформаційної безпеки з наукової роботи та міжнародного співробітництва.

Блонський Владислав Олександрович, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, УБ-156, vlados.blonskiy@gmail.com.

Гудзь Віталій Олександрович, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, УБ-156, vitalik1211@ukr.net.

Anzhelika Azarova, Ph.D., Professor, Deputy dean of the Faculty of management and information security by scientific work and international cooperation Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Vladyslav Blonskyi, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Department of Management and Security of Information Systems, vlados.blonskiy@gmail.com.

Vitalii Hudz, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Department of Management and Security of Information Systems, vitalik1211@ukr.net.